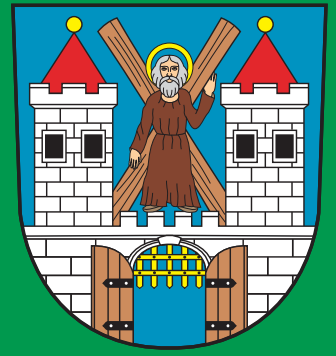


# OZVĚNY



Časopis pro obyvatele Ondřejova, Třeblat a Turkovic

ČÍSLO 2 | KVĚTEN 2022



Foto: z archivu Michala Markoviče

## OBSAH

<b>Slovo starosty .....</b>	<b>2</b>
<b>Ze života Ondřejova, Třeblat a Turkovic .....</b>	<b>3</b>
■ Dědické řízení a jeho průběh ■ Být pilot letadla není zaměstnání ■ Pomoc Ukrajině ■ Události ve Třeblatech ■ Velikonoční jarmark ■ Jaro a léto v Ladově kraji ■ Kulturní okénko ■ Rybáři Ondřejov ■ Kruh přátel hudby ■ Václav Mertin ■ Zpráva z osadního výboru	
<b>Okénko do historie .....</b>	<b>11</b>
■ Jan Pešek, řídící učitel v Ondřejově	
<b>Echo z mateřské školy a ze školy .....</b>	<b>12</b>
■ Jarní přemítání nad vzděláváním dětí v mateřské škole ■ Žáci naší školy hostovali v Senior Parku Kunice ■ Křehká krása ve škole ■ Den Země ■ Výtvarná díla žáků 9. třídy ZŠ ■ Noc s Andersenem ■ Třída 7. A na exkurzi v Praze	
<b>Z Ondřejovské hvězdárny .....</b>	<b>17</b>
■ Astronomický ústav AV ČR má nového ředitele ■ Dny otevřených dveří na observatoři	
<b>Kalendář akcí .....</b>	<b>19</b>
■ SKC žije a hledá nové lektory	

## SLOVO STAROSTY



**Vážení čtenáři,**

na stránkách Ozvěn vás opět mohu pozdravit v období před letními prázdninami. Po zklidnění covidové situace jsme všichni pronásledováni dalšími problémy a nejistotou, není třeba abych se zde o válce, zdražování atd. více rozepisoval – ze všech informačních kanálů se na nás takových zpráv valí mraky a s realitou jsme konfrontováni denně.

Běžný život se však nezastavil, maximálně se snažíme, aby v důsledku negativních okolností nemusely být omezeny či rušeny probíhající a plánované akce.

Pokračuje stavba ČOV a kanalizace v Turkovicích. Práce probíhají dle plánu a vše nasvědčuje tomu, že budou dokončeny v řádném termínu. V období od května do srpna nás postupně omezují tři plné uzavírky komunikací, informace o rozsahu a termínech jsou zveřejňovány na webových stránkách obce. Snažíme se, aby dopady těchto omezení byly co nejmenší, mimo jiné jednáme s provozovatelem veřejné dopravy, který je k našim požadavkům velmi vstřícný. Přesto nezbytně dochází ke změnám jízdních řádů, v přípa-

dě jedné z uzavírek se snažíme dopravu zajistit náhradním způsobem. Všechny situace však racionální řešení nemají a musíme se na krátký čas smířit s omezeními. Věřte, že tyto úplné uzavírky jsou předzvěstí finální úpravy povrchů komunikací, a tím i zprávou, že stavba pomalu směřuje ke zdárnému dokončení. Již rok a půl jste více či méně touto stavbou omezováni a já jsem rád, že zde mohu poděkovat za vstřícný postoj naprostě většiny našich obyvatel.

Na začátku jarního období byla zahájena stavba nové hasičské zbrojnice v Turkovicích. Prvním krokem byla demolice stávající budovy, dále následovaly zemní práce a ve chvíli, kdy píšu tento příspěvek je vybetonována základová deska. Fotodokumentaci průběhu stavby naleznete na webových stránkách obce.

V květnu bylo rozhodnuto o předčasném užívání stavby nadjezdu nad dálnicí D1 na Borkách. Do konce prázdnin budou ještě probíhat dokončovací práce v okolí nadjezdu, průjezd přes most je však již možný. V přípravě stavby základní školy nastaly další posuny, kromě stavební firmy máme vysoutěženy i stavební dozor. Děláme maximum pro brzké zahájení stavby, posunula se naše jednání o navýšení finanční podpory a věřím, že ve chvíli, kdy čtete tyto řádky se již schyluje k samotnému zahájení.

Kromě nezáživných informací o stavbách bych se rád zmínil i o vzletnějších akcích, které v Ondřejově probíhají.

V dubnu byl na několika frontách prováděn úklid obce. Do úklidu se zapojily osadní výbory, myslivci a velmi mě potěšilo zapo-

jení ondřejovské základní školy, jejíž žáci odvedli znatelný kus práce.

Kulturně sportovní šňůra akcí byla zahájena pálením čarodějnic, které se ve všech částech obce těšilo velkému zájmu lidí a za jejich přípravu patří dík všem dobrovolným hasičům.

Hned následující víkend proběhla další tradiční akce, a to slavnosti májů v Ondřejově. O zahájení se tradičně postaraly děti předvedením České besedy, po které následovalo kácení máje. V tomto případě se organizace ujali členové ondřejovského Sokola.

Slavnosti májů ve stejný den předcházela Akademie SKC, v jejímž programu děti dostaly po dlouhé době příležitost ukázat rodičům i široké veřejnosti něco z dovedností, které se ve svých kroužcích naučily.

Závěrem tohoto bloku bych všechny rád pozval na Ondřejovské slavnosti, které po vynucené dvouleté odmlce proběhnou 18. 6. Věřím, že se stejně jako v předchozích letech stanou příležitostí k setkání obyvatel Ondřejova, a to jak stávajících, tak i spoluobčanů, kteří v naší obci žili v minulosti. V letošním roce zároveň slaví ondřejovští dobrovolní hasiči 140 let své existence. Dohodli jsme se na spojení oslav do jednoho termínu, což myslím neuškodí ani jedné z těchto akcí.

Můj příspěvek se bohužel stal opět strohým shrnutím minulých a budoucích událostí, věřím, že ostatní články v těchto Ozvěnách budou čtivější.

Vážení čtenáři, přeji všem pevné zdraví a těším se na další setkání, možná již na Ondřejovských slavnostech.

Vladimír Zámyslický

## EDITORIAL



**Vážení spoluobčané,**

mnozí z našich předních spisovatelů, o kterých jsme se učili, byli opravdoví vizionáři. A zároveň velcí myslitelé. Já bych ráda připomenula Karla Havlíčka Borovského. Především jeho myšlenky o obcích a společnosti. „Lidé jsou pohromadě, bydlí jeden vedle druhého. V jedné obci, společnosti. A každý by měl být obci k dispozici, zajímat se co se děje a být platný v tom, co umí, co je mu blízké.“

Já bych na jeho slova navázala. Vidím kolem sebe mnoho obětavých spoluobčanů, kteří se zajímají o Ondřejov, o své okolí a své blízké sousedy a přátele. A já bych ráda všem poděkovala. Všem, kteří se snaží pomáhat v oblasti, která je jim blízká, pomáhají tím, co umí. Proběhlo mnoho zajímavých akcí, mnoho nás ještě čeká. Vidím kolem sebe nadšené rodiče, kteří zapojují děti do života v Ondřejově. Vidím zodpovědné lidi, kteří dělají dobře svou práci a často dělají i víc, než je třeba a mnohdy o tom ani nevíme. Je hezké žít vedle takových lidí a je hezké pomáhat. Jen tak společně překonáme horší chvíle. Dívejme se do budoucnosti s optimismem a pomáhejme tak, jak bude potřeba a jak kdo může. Přeji krásné jarní dny, a ještě krásnější léto.

Romana Brilová

# Dědické řízení a jeho průběh

**Se smrtí blízké osoby se v průběhu svého života setká každý z nás. Přestože se jedná o nepříjemnou část života, i v takovýchto chvílích je dobré vědět, jaká má člověk práva a na co je potřeba si dát pozor. Na následujících řádcích se seznámíte se základními aspekty dědického řízení a pokusíme se upozornit na některé možné nástrahy, které mohou dědici v dědickém řízení potkat.**

**D**ědické řízení je ve většině případů zahájeno automaticky samotným soudem na základě úmrtího listu, který je soudem zaslán matričním úřadem. Soud pověří notáře soudním komisařem k vyřízení pozůstalosti s tím, že osobu notáře si nemohou dědicové vybrat a je jim přidělena podle předem určeného rozvrhu práce. Určený notář následně zpravidla kontaktuje vypravitele pohřbu zůstavitele k předběžnému šetření.

Smyslem předběžného šetření je zjistit okruh dědiců a majetek zůstavitele. Základní informace o zůstaviteli je notář schopen zjistit z veřejných seznamů, proto jsou na předběžném šetření zjišťovány především další doplňující informace o zůstaviteli. Zejména, zda zůstavitel neseřpsal závět, která není uložena u notáře, a podrobné informace o majetku zesnulého (bankovní účty, spoření, družstevní byty, hotovost, cennosti, dluhy a další). Taktéž je nutné předložit doklady o nákladech pohřbu.

Ponecháme-li stranou jednotlivé dědické tituly a jejich pravidla (závěť, dědická smlouva, zákonná posloupnost), je pro dědici zásadní především ocenění pozůstalosti, tj. veškerého majetku a dluhů, které zůstavitel zanechal v okamžiku své smrti. V tomto směru hrají dědicové zásadní roli, neboť jsou to primárně oni, kdo notáři sdělí obvyklou cenu nemovitých věcí, popř. některých movitých věcí (např. automobil, obrazy apod.), v pozůstalosti. Pokud je dědiců více a nejsou schopni se na obvyklé ceně dohodnout, může být obvyklá cena stanovena znaleckým posudkem nebo realitní kanceláří (obvykle zejména v případě nemovitostí). Notář by měl respektovat obvyklou cenu, na které se dědicové dohodli, pokud se zásadně neliší od ceny skutečné. Dědicové mohou mít totiž zájem na tom, aby byla hodnota dědictví co nejnižší, neboť tak dojde i k snížení odměny notáře. Nutno v této souvislosti poznamenat, že zejména v případě dodatečného projednání dědictví, tj. za situace, kdy se po prvotním projednání dědictví objeví další majetek zůstavitele, je podstatné, že obvyklá cena se stanovuje ke dni smrti zůstavitele. Zejména v případě nemovitostí tak může být zásadní rozdíl, zda je nemovitost oceňována k aktuálnímu datu, nebo ke dni smrti zůstavitele. Za situace, kdy se další majetek zůstavitele objeví po několika letech, může datum, ke kterému je nemovitost oceňována, sehrát zásadní význam, a může se podstatně projevit i na výši dodatečné odměny notáře.

K otázce odměny a hotových výdajů notáře jako soudního komisaře si dovolueme uvést jednoduchý modelový příklad, na kterém si lze udělat představu o výši odměny a hotových výdajích notáře. Odměna notáře se vypočítává z obvyklé ceny aktiv pozůstalosti. Pokud tedy například obvyklá cena aktiv pozůstalosti bude stanovena na částku 750.000 Kč, bude odměna notáře činit 12.250 Kč. Pokud by obvyklá cena aktiv pozůstalosti činila 2.500.000 Kč, bude odměna notáře činit 22.000 Kč. V případě mimořádné obtížnosti a časové náročnosti dědického řízení může být odměna notáře navýšena až o 100 %. Mimořádná obtížnost a časová náročnost může spočívat zejména v použití cizího práva nebo jazyka, popř. pokud je nutné provést úkony na místě samém. Naopak, např. zadání znaleckého posudku za standardní situace nezakládá právo na navýšení odměny notáře. Náhrada

hotových výdajů notáře se pak odvíjí zejména od nákladů spojených s doručováním písemností, plateb za získání informací o majetku zůstavitele (např. pokud notář sám zjišťuje obvyklou cenu majetku využitím služeb realitní kanceláře), plateb za získání údajů z informačních systémů, cestovních výdajů notáře a paušální náhrady nákladů spojených s prováděním úkonů po skončení řízení o pozůstalosti ve výši 300 Kč. K výše uvedenému je nutné také přičíst daň z přidané hodnoty ve výši 21 % ze součtu vypočtené odměny a vynaložených hotových výdajů.

Poté, co má notář představu o majetku a dlužích zůstavitele a o ceně nemovitých a movitých věcí zůstavitele, předvolá dědici k projednání dědictví. Zde dědici poučí o jejich právech, zejména tedy o možnosti dědictví odmítnout a možnosti uplatnit výhradu soupisu pozůstalosti, a případně přistoupí k vypořádání společného jmění zůstavitele a pozůstalé manželky, pokud byl zůstavitel ženatý. Závěrečnou fází dědického řízení je schválení dohody dědiců o vypořádání pozůstalosti. Pořídil-li zůstavitel závět, mohou si dědici dohodnout jinou výši dědických podílů, než jakou jim zůstavitel vyměřil, jen pokud to zůstavitel výslovně připustil. Pokud se dědicové nejsou schopni dohodnout, přijdou na řadu zákonná ustanovení. V závěrečném usnesení se stanoví obvyklá cena majetku zůstavitele a výše dluhů zůstavitele a celková čistá hodnota pozůstalosti, dále se případně schválí dohoda dědiců o rozdělení pozůstalosti a také bude rozhodnuto o odměně soudního komisaře a náhradě jeho hotových výdajů. Pokud je součástí pozůstalosti nemovitost, pak po nabytí právní moci tohoto usnesení požádá notář katastr nemovitostí o změnu zapsaného vlastnického práva. Odměnu a hotové výdaje notáře jsou povinni hradit dědicové, a to dle poměru svých dědických podílů. Celková délka standardního dědického řízení se obvykle pohybuje v rozmezí několika měsíců, maximálně 1 roku. V případě komplikací se však může dědické řízení podstatně protáhnout.

Výše uvedené popisuje dědické řízení pouze zevrubně a neklade si za cíl popsat všechny instituty dědického řízení či zachytit veškeré situace, které v dědickém řízení mohou nastat. Mezi dědici mohou být rozpory, mohou se neshodnout na podstatných záležitostech v dědictví, popř. může být mezi nimi spor o samotné dědické právo. Takové situace mohou dědické řízení zásadně zkomplikovat a nelze než doporučit obrátit se v takovém případě na advokáta, který vám pomůže hájit svá práva.

*Advokátní kancelář Kutějová, Maršál, Briaský, s.r.o.*





# Být pilot letadla není zaměstnání, být pilotem je poslání

**Snad každý malý kluk touží létat. Ne však každý má možnost stát se v oboru létání profesionálem. Stát se totiž profesionálním pilotem znamená pilotem se narodit. Narodit se v rodině, kde dítě postupně s letectvím srůstá. Ale ani to nestačí. Je potřeba trocha štěstí, disciplína, respekt k přírodním zákonům, ale také znalosti a zájem o obor. Když se všechny tyto ingredience promíchají, může se z kluka stát pilot.**



## Jak jste se dostal k létání?

„Já osobně jsem se dostal k létání tím, že jsme letecká rodina. Táta létal jako pilot u ČSA<sup>1</sup>. Nejdřív začínal jako navigátor, pak se rekvalifikoval na pilota. Od raného dětství jsem strávil na Ruzyni mnoho hodin. Od šesté třídy jsem věděl, že budu pilot. Podřídil jsem tomu střední školu, vysokou školu. V době, kdy jsem chtěl být pilotem, museli mít všichni profesionální piloti vysokou školu. Jediná civilní škola v bývalém Československu byla v Žilině, končil jsem po revoluci, v devadesátém druhém roce, končil jsem v nejhorším okamžiku. Všechno bylo v recesi. Devadesátá léta byla taková, jaká byla a já vysněnou práci nezískal. Tehdy jsem zakotvil ve FAIR v Benešově. Byla to jedna z prvních s.r.o. v Čechách, kterou zakládal doktor Camrda. Jeho původním záměrem bylo to s.r.o. odtrhnout od Svazarmu. Před revolucí se mohlo létat jenom ve Svazarmu, což byl víceméně armádní aeroklub. Tím pádem pouze pro vyvolené. Létání bylo hodně pod restrikcemi, protože každý pilot byl potencionálně emigrant. Po revoluci se dala parta lidí dohromady a rozhodli se od Svazarmu odtrhnout a založit si vlastní klub. Po založení klubu se začali ozývat kamarádi se zájmem naučit se létat. Tak vznikla první letecká škola v České republice. Naše firma FAIR tedy drží certifikát 001 od roku 1990 a jsme vůbec nejstarší leteckou školou v celé střední a východní Evropě. Do firmy jsem přišel, když už existovala. Byla to firma, která měla pouze dva větroně a jedno vlečné letadlo, které ten větroně táhlo ve vzduchu. Přijal jsem nabídku, kdy jsem létal právě na vlečném letadle, motorovém, které roztahuje větroně do vzduchu. Vzhledem k tomu, že už jsem byl profesionální pilot, nechtěl jsem zůstat jen u větronů. Proč bychom nemohli dělat školu i na motorových letadlech? Chtěl jsem se posunout trochu dál. A tehdy se zrodila vize, udělat velkou leteckou školu, která bude v budoucnu učit profesionály.

To se podařilo během pár let a od roku 1995 se činnost naší školy dostala do dvou hlavních větví, jedna větev je výcvik „hobbistů“, to jsou lidé, kteří létají pro radost. Nebo používají letadlo pro svoje privátní cestování. Druhá větev jsou profesionální piloti, to jsou lidé, kteří sedí v kokpitu velkého dopravního letadla a vezou nás na dovolenou, anebo za obchodem. Na poli ve výcviku hobbistů jsme byli velice úspěšní. Po devadesátých letech byla obrovská poptávka po létání. Před revolucí to nešlo. Firma začala nabalovat jedno, druhé, třetí, páté, sedmé, desáté letadlo, no a za těch 32 let máme 43 letadel. V oblasti profesionálů se dá říct, že 30 % pilotů prošlo naší školou. Přibližně 1 : 3 je tedy pravděpodobnost, že když letíte na dovolenou, tak vepředu sedí náš absolvent.

Dnes se letecká škola posunula do roviny, kdy patří mezi špičku v Evropě. Patříme do skupiny nejlepších a největších škol. V oblasti profesionálů učíme pro různé aerolinky. Největší česká aerolinka je Smartwings, která dnes už vlastní i ČSA. ČSA (České Aerolinie) je už skoro 100 let národní značka, ale dá se říct, že téměř zkolabovala. Z čehož nás trochu bolí srdce. Těch důvodů, proč téměř nepřežila sama sebe se sešlo mnoho, a dnes má už jen dvě letadla a je vlastněná firmou Smartwings. Je to tím, že Smartwings je firma soukromá, která umí našlapovat na trhu, je řízená profesionály, a to byl hlavní rozdíl mezi státní ČSA, která nebyla řízena těmi správnými profesionály v managementu. ČSA je pořád značka, existuje, ale ve svém nejlepším rozkvětu měla padesát pět letadel, dneska má dvě. Přišla téměř o všechny své destinace. Létala po celém světě, měla skvělé renomé, byla to třetí aerolinka v Evropě, její historie je velmi dlouhá. Je to pro nás velká škoda. Možná se ještě nadechne. Pro nás je Smartwings jeden z nejvýznamnějších odběratelů, pro ně cvičíme piloty. Pak máme i zahraniční partnery – konkrétní aerolinky, pro které cvičíme do různých koutů světa. Podstatnou součástí výcviku leteckého personálu jsou i univerzity. Od roku 1995 se podílíme na výcviku pilotů, kteří prochází oborem profesionální pilot na různých vysokých školách, začínali jsme s ČVUT<sup>2</sup>. Oni dělají bakalářské nebo kompletní magisterské studium, včetně teoretické výuky a my je učíme praktický výcvik. Je to velmi úspěšná spolupráce. Rozvinula se i do zahraničí, tam máme partnery v Kazachstánu, Univerzitu v Alma Atě, také leteckou akademií. Dále máme partnery v Gruzii, v Kyjevě, to jsou velké významné univerzity, které cvičí podobný obor, profesionální pilot, kombinovaný s vysokoškolským studiem, takže náš záběr se rozšiřuje do světa, proto si posilujeme neustále pozici v Evropě. To, že jsme světoví, potvrzují i statistiky. Naší školou prošli výcvikem lidé ze čtyřiceti sedmi zemí, což je pětina států na celé planetě. Firma má dobré jméno a reputaci s dobrou kvalitou výcviku. Máme výhodu, že pořád jsme středoevropská země, kdy náklady na výcvik jsou poměrně menší než v západní Evropě. Máme výhodu, konkurenční levnější pracovní síly a menších nákladů. Druhá větev, která je podstatným

1 Původně Československé aerolinie, nyní Czech Airlines

2 České vysoké učení technické



kamenem našeho úspěchu, je výcvik soukromých pilotů. Neboli poskytování služeb hobbistům, tedy pilotům, kteří létají ze dvou důvodů. První je prostě létání pro radost. Pohyb v třírozměrném prostoru je nepředstavitelně krásný, všechno je ze vzduchu malé, stejně jako všechny problémy, které prostě zůstávají na zemi. Nahoru si je nebereme. Zároveň jsme blízko k Bohu, on ví, kde má bydlet, takže my se tam trochu za ním tlačíme. To je jeden důvod, proč ti lidé létají a druhý důvod je, že letadlo přináší možnost velmi efektivní dopravy. Protože když už letím, tak můžu užívat té krásy a zároveň se poměrně rychle někam přepravit. Letadlo létá rovně, nejezdí po silnicích, ve vzduchu nejsou zácpy. Letadlo letí dvě stě kilometrů v hodině, takže je v Chorvatsku u moře za dvě a půl hodiny.

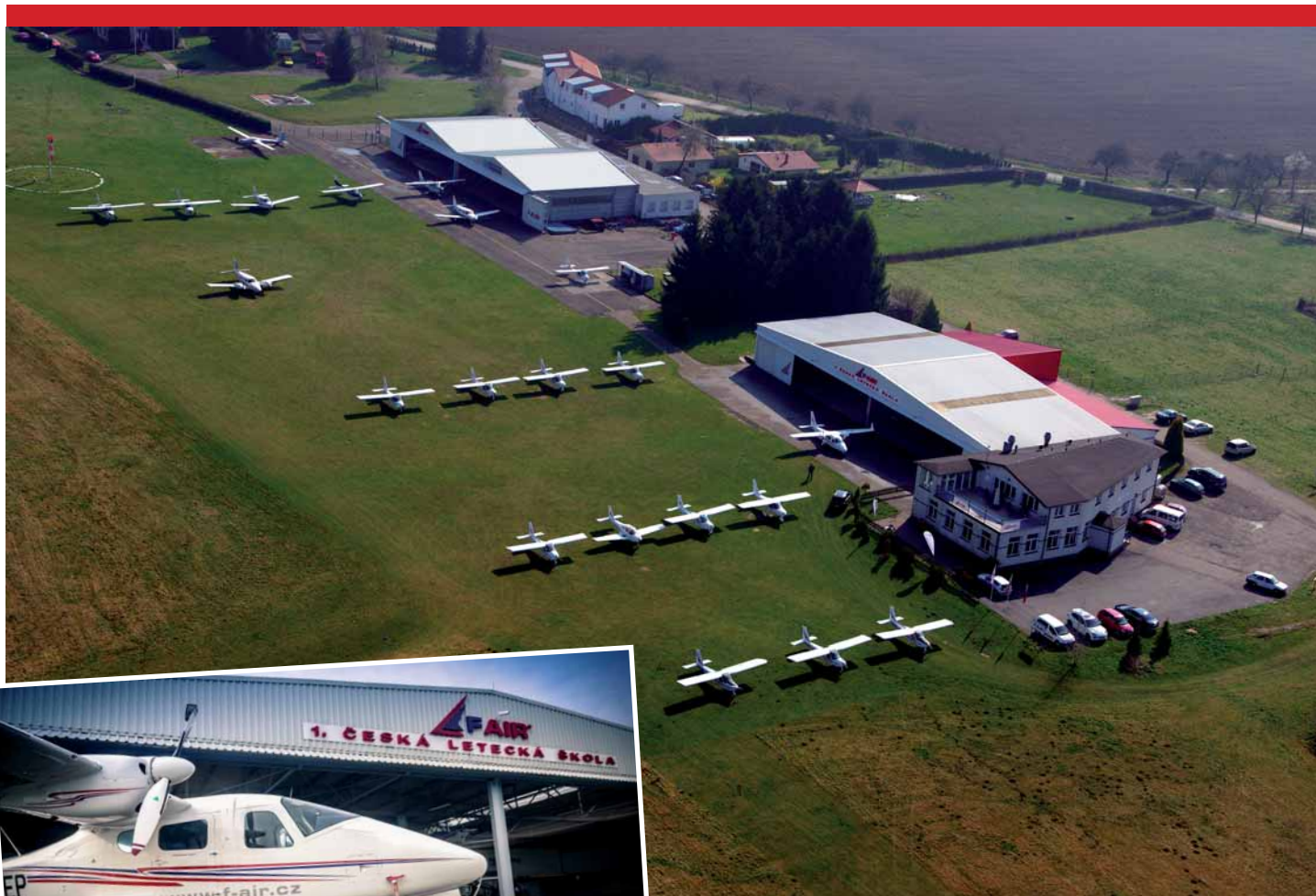
### **Je létání bezpečné?**

Asi tak stokrát bezpečnější než auto. Statistiky jsou nekompromisní. Přeprava osob letadlem je absolutně nejbezpečnější, letectví dokonce překonalo i lodní dopravu, která byla před desítkami let nejbezpečnějším způsobem přepravy osob a nákladu. Civilní letectví totiž udělalo za posledních několik dekad obrovský pokrok v technologii, ve výbavě letadel, a právě ve výcviku posádek. Máme k dispozici dobrou navigaci, dobré vyhodnocení meteorologických podmínek, dobré letadlo samo o sobě. Technologie šly obrovsky dopředu, takže jsme předběhli i lodě a je opravdu násobně bezpečnější letět do Brna letadlem než jet autem. Každý víkend na silnici zahyne několik lidí, to bereme jako normální. Letadlo má občas také nehodu. Třeba v Česku jsou havárie malých letadel opravdu jednotky za rok. Ale každý rok na silnici zemrou tisíce lidí. Takže jednoznačně letecká doprava je nejbezpečnější doprava, která existuje.

**To by mě vůbec nenapadlo, protože já mám pocit, že když spadne letadlo, tak nikdo nepřežije.**

Je to o tom, že si nedáváme dohromady souvislosti a často o věcech „moc nevíme“. Na 100 % si přečtete, že teď nedávno spadlo letadlo někde v Číně, a že při tom zahynulo 130 lidí, ale kolik každý den zahyne lidí na světě v autě, to se nikdy nedozvíme. Tuto statistiku ani nemáme, pokud někde nějaká čísla existují, nikdo je neprezentuje anebo je už ani nevnímáme. Takže každý den, když jedu autem, neustále míjím protijedoucí auta. A jedna sekunda a je z toho fatální nehoda. V letadle je 3D prostor, tam téměř neexistuje, aby se srazila dvě letadla ve vzduchu. Staly se takové případy, kdy se srazila velká letadla ve vzduchu, ale to je tak ojedinělé, jednou za 30 let, a píše o tom pak celý svět. Ve vzduchu je podstatně větší prostor, přesnější navigační systémy. A je tu i další důvod, proč je letecká doprava, ale i hobbistické létání pro radost tolik bezpečné. Protože každé letadlo, každý šroub v letadle, podléhá certifikačním procesům, každá údržba podléhá certifikovaným servisům, to znamená, že údržby jsou předepsané. Já, jestliže budu mít svoje auto, tak se rozhodnu, jestli půjdu na roční revizi, nebo nepůjdu. Ze začátku mě motivuje záruka, když nepůjdu do servisu, přijdu o ni. Ale po záruce už mnoho lidí do servisu vůbec nechodí. Letadlo má povinnost po každých padesáti hodinách provozu jít na revizi. Po sto hodinách jde na větší revizi a jednou za rok jde na velkou revizi. Pak jsou ještě generální opravy, třeba po tisíci hodinách, nebo dvou tisících hodinách, kde se demontují motory, vrtule a všechny části letadla. Letadlo se rozebere, všechno se zkontroluje a zase se složí. Proto i starší letadla pořád mají vysokou úroveň bezpečnosti.





### **Můžete létat velkými letadly?**

Pravidla jsou taková, že na začátku pro všechny piloty je licence. Kdybych to přirovnal k autům, tak nezačínám řidičákem na autobusu, ale musím začít s osobákem. Takže my začínáme na malých, dvoumístných letadlech. Tím piloti začnou. Získají licenci, nejdřív tzv. privátní licenci, kdy ty úřady zdeklarují, že je schopen sám řídit letadlo. Bezpečně a může se s ním sám dopravovat. Pak pokračují, buď létají jako hobbisté anebo může pokračovat profesionální výcvik. Zhruba 4x tolik může pokračovat v profesionálním výcviku, pořád na malých letadlech. Ale učí se složitější úlohy. Více nouzových postupů, učí se na dvou motorových letadlech, kde má vlevo motor, vpravo motor na křídlech, učí se létat v noci, létat v mraku, za špatných meteorologických podmínek a na závěr se u nás učí, jak efektivně spolupracovat v posádce, kde je více pilotů, a ne pouze jeden, jako v malém letadle. A pak může létat jako dopravní pilot. Licenci profesionálního pilota tedy získá u nás a pokud chce létat na velkých letadlech, musí si udělat tzv. typový výcvik a jde ještě zhruba na měsíc do kurzu v jiné škole, většinou má dopravce svou vlastní, a ten ho vycvičí na konkrétní velké letadlo. U nás je tedy ve výcviku 1,5–3 roky, kdy se učí stovky hodin teorie a nalétá cca 200 hodin ve vzduchu, a pak jde na 50 hodin na simulátor, kde se učí létat např. na Airbasu nebo na Boeingu. Odlétá výcvik, dostane razítko, že může jít na palubu letadla a vozit cestující, kde však létá ještě dalšího půlroku ve třech, pod dohledem instruktora. Pak dostane novou licenci a už může létat jenom ve dvou, kapitán a druhý pilot. Já nemohu létat s velkými letadly, protože jsem neprošel výcvikem u dopravce, ale pro svou práci to nepotřebuji. Samozřejmě naše ško-

la potřebuje i zkušené instruktory – piloty velkých dopravních letadel, kteří se podílí na výcviku nové generace. Těch máme ve FAIR desítky.

### **Nedaleko našich hranic se teď válčí. Kdybyste bránil nás, náš stát, tak byste mohl pilotovat vojenské letadlo?**

Armáda je úplně samostatnou kapitolou letectví. Dneska jsou ale už i v armádě všichni letci „profíci“, jsou u armády zaměstnání na plný úvazek a často vlastní i civilní licenci. V případě nějaké potřeby, kdyby armáda potřebovala víc pilotů, tak stoprocentně sáhne mezi civilisty. A nás by přeškolili na stíhačky. To znamená, že my bychom byli schopni, zase po nějakém výcviku, sednout si do vojenského letadla. Za války to bylo tak, že 18letí kluci absolvovali pouze 20 hodin výcviku a šli do opravdového boje se stíhačkami. Pokud by byla v případně konfliktu poptávka po pilotech, tak jsme první, kteří půjdou na řadu. Dříve v pravidlech a postupech bylo, že i civilní pilot byl zálohou pro armádní letectvo. Takže nějaký krátký výcvik a mohli bychom jít létat. Armáda potřebuje experty ve svých odbornostech a jestli někdo umí řídit letadlo, no tak ho nepošlou na frontu k dělu. To by bylo plýtvání zdrojem expertů.

### **Vraťme se ještě ke studentům, tentokrát studentkám, či ženám, které se věnují létání. Létají i ony?**

Ženy také létají. Je jich sice méně než mužů, přesto se začíná objevovat i trend létání žen. Dokonce jsou stejně kvalitními pilotkami jako muži. Být pilotem či pilotkou nemusí být práce v oblasti snů, jako je například být kosmonautem, ale být pilotem se může stát realitou pro každého z nás.

Děkuji za zajímavý rozhovor.

*Rozhovor s Michalem Markovičem vedla Romana Brilová*

## Pomoc Ukrajině

Všechny nás šokovala zpráva, která se tady objevila jako blesk z čistého nebe – 24. února. Rusko napadlo Ukrajinu. Řekla jsem si, pomoc je v tuto chvíli samozřejmost, ani si neumím představit, že bych to teď neudělala. Finanční dar byl za naši rodinu poslán Červenému kříži a materiální pomoc aktivitě paní Evě Decroix – Stojíme za Ukrajinou a to nejenom za mě, ale za celý náš Ondřejov a další kamarády – bubeníky z Tam Tam Batucada.

Hodně lidí se mě ptalo, proč vlastně naše pomoc Ukrajině směřuje z Ondřejova u Prahy právě na Vysočinu. Proto bych ráda vysvětlila mou myšlenku, která byla v sobotu 26. 2. na počátku všeho. S manželem jsme původem Jihlaváci, kteří se už od roku 2005 mohou považovat a považují za Ondřejováky. Stále ale máme silné vazby k Jihlavě. Když jsem přemýšlela, jak bych mohla pomoci, dostala se ke mně informace paní Evy Decroix o pomoci Vysočiny partnerskému regionu Zakarpátí, protože právě sem směřovala a směřuje velká většina obyvatel Ukrajiny, kteří se snaží dostat do bezpečí. Tato informace mě velmi oslovila, protože jsem za pomoci



viděla konkrétní lidi, kteří pomoc převezmou a zajistí její předání potřebným. Touto myšlenkou se podařilo nadchnout snad všechny Ondřejováky, za což jsem ohromně vděčná – pomáhali všichni, jednotlivci, školka, obec, ale hlavně škola a její paní ředitelka Eva Štosová, která spolu se Spolkem Škamna Ondřejov zorganizovala pomoc rodičů i dětí přímo v areálu školy. Musím moc poděkovat manželovi Jiřímu Fašinovi, kterého jsem prakticky z minuty na minutu vrhla do ztráty soukromí, nepohodlí, do domu, který byl zaláten věcmi snad úplně všude. Ale už mě zná a moc mi se vším pomáhal. Ve čtvrtek 3. 3. jsme s pomocí dětí ze školy naložili celý autobus, který byl plný všeho potřebného od úložného prostoru až po střechu (neproběhla by tady už ani myš) a vydali jsme se do Jihlavy, kde jsme pomoc s přispěním všech na místě naložili rovnou do kamionu, který ještě ten den odjížděl na Ukrajinu. Kamiony byly tento den dva (z celkem tří), oba ukrajinští páni řidiči je pomáhali celý den neúnavně nakládat, na konci dne sedli do kamionů a hned vyráželi na Ukrajinu, kde poté narukovali a šli bránit svou vlast. Velmi si vážím předsedy senátu pana Miloše Vystrčila a jeho názorů. Nenapadlo by mě, že se s ním budu moci osobně setkat na tomto místě, kde jako obyčejný člověk stěhoval palety, neúnavně nakládal věci. Skláním se před všemi za to, co během tak krátké chvíle dokázali. Je mi jasné, že tímto to nekončí, že musíme všichni pomáhat dál – nejen na Ukrajině, ale i Ukrajincům tady u nás (hlavně maminkám a dětem, které vůbec netuší, co bude dál, jestli uvidí své muže, domov...). Je neuvěřitelné pozorovat všechny lidi, jak pomáhají – každý trošku jinak, každý jak může. Kéž by tato pomoc už potřeba nebyla. Moc všem ještě jednou děkuji za to, jací jste!

Světlana Fašinová



## KONEČNĚ...

...jsme se dočkali! Máme obrovskou radost, že se po dvouleté pauze podařilo v sobotu 9. dubna uspořádat v prostorách SKC Velikonoční jarmark.

Pravda je, že ten den ráno to na nic obzvláště jarního nevypadalo. Zatímco se v troubě pekly čerstvé jidáše a štrůdly, venku sněžilo. Měli jsme strach: „Určitě přijde málo lidí! Venku je tak ošklivo, zima, mokro, nikomu se nebude chtít ven...“ Díky vám se tento předpoklad ale vůbec nesplnil!

Návštěvnost byla veliká, lidé přicházeli a zůstávali celé hodiny, povídali si u kávy, čaje, domácích limonád... děti pletly pomlázky, zdobily perníčky. V naší improvizované kavárně bylo stále plno, nestačili jsme prodávat...

A za to za všechno chceme moc poděkovat prodejčům, kteří do toho šli s námi, a především vám všem. První akce, organizovaná spolkem Škamna po dlouhé pauze, se z našeho pohledu více než vydařila. Doufejme, že žádná podobná přestávka už nebude zapotřebí a že se společně brzy sejdem při jiné příležitosti. Škamna stánek s kávou, koláči, čerstvými palačinkami a dalšími dobrotami najdete i na Ondřejovských slavnostech 18. června. Tak se nezapomeňte zastavit!

za Spolek Škamna

Marie Foltánková, Hana Schwarzová

## Události ve Třeblicatech

Úklid škarp podél silnic ve Třeblicatech – nevím, ale tolik odpadu podél silnic nepamatujeme. Každý rok provádíme v mysliveckém spolku pod záštitou Ladova kraje v rámci akce „Uklidme Česko“ úklid po občanech.

Ti, místo aby svůj nepořádek dávali do popelnic, klidně jej vyhazují z aut do škarp podél silnic a lesa. Ať už jsou to skleněné láhve, plasty, železo, najdou se tam i skvosty. Letos se nasbíralo jen v rámci úklidu myslivců cca 25 pytlů odpadu!!! Ale už ani ne po týdnu se odpad ve škarpách objevil znovu. To nemluví o skládkách, kdy lidé navezou nefunkční elektrospotřebiče do lesa. A jak se říká: „je to marné, je to marné, je to marné...“ Všude v médiích vidíme mluvit lidi o ekologii, ale skutečný stav o tom nevypovídá. A teď z té lepší stránky. Mladší třemblatští hasiči se letos zúčastnili už tří soutěží – uzlování v Mukařově, Železný hasič v Kostelci nad Černými lesy a okresní soutěže Plamen (útoky, štafety). Pro některé to byla úplně první soutěž v jejich životě, a i když jsme se neumístili na předních příčkách, vše jsme si náležitě užili. Čeká nás letos ještě spousta dalších soutěží, na které musíme trénovat, a proto jim přejeme hodně úspěchů s heslem – „Není důležité vyhrát, ale zúčastnit se!“

Kateřina Preislerová



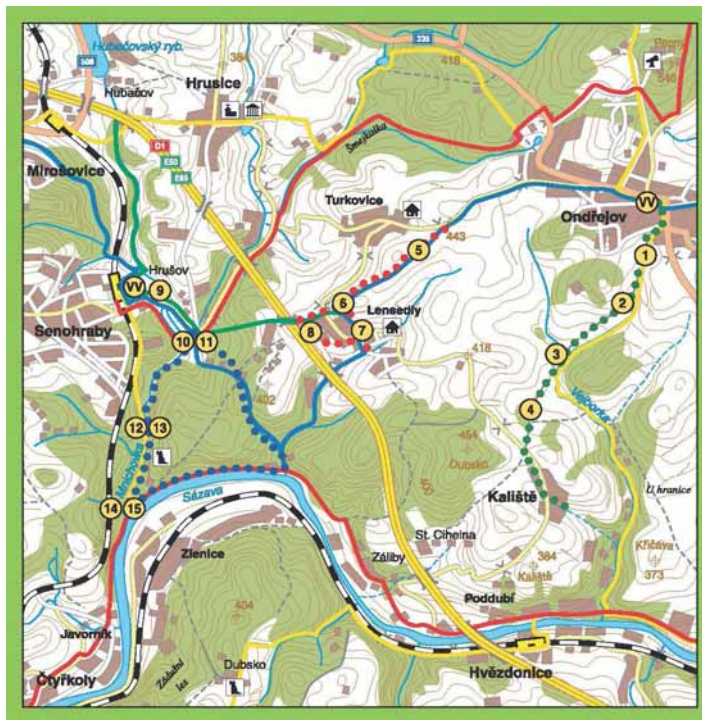
# JARO A LÉTO V LADOVĚ KRAJI

## NA JAŘE JSME POCHODOVALI

Tak je to za námi. Po dvouleté pauze proběhly v dubnu a květnu dva turistické pochody, které organizuje Ladův kraj spolu s obcemi a místními zájmovými skupinami či organizacemi. Všem dobrovolníkům ještě jednou skládáme obrovský dík! Pokud jste na turistické pochody zavítali, věříme, že se vám putování za razítky po stezkách líbilo. Víme, stále je co zlepšovat a pracujeme na tom. Konkrétně s panem Zenklem z Mnichovic, iniciátorem projektu Mikešovy stezky, připravujeme její revitalizaci. Už příští rok se má dočkat velkých změn. Nebude to jen nové značení a cedule, ale i nové trasy a odbočky na stezce. Více se dozvíte už brzy.

## JE LIBO INSPIRACI NA VÝLET ČI AKCI

Pokud si budete chtít prohlédnout fotografie z proběhlých pochodů, třeba jako inspiraci pro váš výlet, najdete je lehce na webu Ladova



kraje. Stejně tak tam můžete, v kalendáři akcí objevit zajímavou kulturní či společenskou událost z celého našeho mikroregionu, tedy z 25 obcí na jihovýchod od Prahy. Kalendář pravidelně aktualizujeme a akce z regionu umísťujeme i na ladovský facebook a instagram. Žádná zajímavá událost by vám tedy neměla uniknout.

## CO NÁS ALE ČEKÁ V LÉTĚ

Od července startujeme druhý ročník letní strategické hry. Jsme rádi, že vás loni bavila a proto ji obnovujeme. Můžete do ní zapojit své známé či rodinu i z jiných obcí a krajů, aby více poznali tento malebný kus země, tak jak jej popsal právě Josef Lada. Podrobnosti hry ještě ladíme, ale včas se vše dozvíte v Informačních centrech obcí Ladova kraje (Říčany, Mnichovice, Kamenice, Senohraby, Mukařov, Velké Popovice), kde bude k vyzvednutí hrací karta s pravidly nebo na našem webu, kde bude ke stažení. Pravidla budou jednoduchá, v určitém časovém horizontu navštívit všechny (nebo většinu) obcí Ladova kraje a zjistit zde odpovědi na otázky z tajenky. Po vylúštění pak výsledek zaslat a čekat na výhru.

## PŘEDSTAVUJEME NEBO PŘIPOMÍNÁME I JINÉ NEŽ SVAZKOVÉ „LADOVSKÉ“ STEZKY

Na červen si dovoluujeme doporučit **první část naučné stezky Vodnické vycházky**. Ta celá, i se svými dalšími dvěma částmi, vznikla před jedenácti lety z iniciativy MAS Říčansko o.p.s., Posázaví o.p.s. a obcemi Ondřejov, Kaliště a Senohraby. Informační tabule jsou plné ilustrací Josefa Lada, jehož knížka *Bubáci* a hastrmani byla pro tento projekt velkou inspirací.

První 3,5 kilometrová trasa vede z Ondřejova do obce Kaliště a dozvíte se tu, např. jak funguje čistička odpadních vod, co to je koloběh vody či biotop louka, niva a les. Budete se učit určovat stopy zvířat a zjistíte, co je to potravní řetězec. První zastavení má název „Čistička odpadních vod“, druhé „Louky“, třetí „Údolní niva“ a poslední „Lesy, háje, remízky, liniová a rozptýlená zeleň“. Trasa končí v Kališti na návsi, kde je dětské hřiště. Pokračovat do druhé části stezky můžete, když přejdete po silnici do obce Lensedly, ale o té zase příště.

Tak ať je vám v Ladově kraji hezky!

Mějte pohodové letní dny!

*Hanka Bolcková*

[www.laduv-kraj.cz](http://www.laduv-kraj.cz), [facebook.com/laduvkraj](https://facebook.com/laduvkraj)  
[instagram.com/laduvkraj](https://instagram.com/laduvkraj)

## Dubnový úklid v Ondřejově. Zpráva z osadního výboru.

Duben je měsícem úklidových akcí. K venkovnímu úklidu nás inspiruje jednoduše to, že chceme žít v čistém prostředí a nepořádek v okolí zlikvidovat ještě než ho proroste nová zeleň. Lépe a efektivněji se to provede v houfu a k tomu slouží akce vyhlášené jako **Uklidme Česko** nebo **Čistý Ladův kraj**.

Na páteční akci základní školy navázal sběr nepořádku vyhlášený Osadním výborem v Ondřejově na sobotu 23. 4. Věnovali jsme se úklidu podél hlavních silnic, to je Pražská, Turkovická, Choceradská a Družstevní. K pytlům odpadků nasbíraných žáky a jejich rodiči přibýlo dalších jedenáct. Na sraz před školou dorazilo celkem 22 lidí (včetně několika dětí a dvou kočárků), což je trochu slabší účast než bývala v dřívějších dobách a byla dostatečná

právě jen díky návaznosti na rozsáhlou akci školy a Škamen ve vedlejších ulicích. Nezbyvá než pozvat čtenáře k účasti na dalším ročníku a ujistit je, že kromě pytlů na odpadky budou k dispozici i pracovní rukavice i svačinka. A samozřejmě dobrý pocit při procházce nebo cestě za nákupem, že zelené pásy podél cest v našem bydlišti už tolik neruší nepořádek.

*Jan Chrástěcký*





## RYBÁŘI ONDŘEJOV

Vážení čtenáři, byl jsem jako člen výboru Rybářského kroužku Ondřejov požádán redakcí časopisu *Ozvěny Ondřejova, Třemblat a Turkovic* o příspěvek do tohoto časopisu, kde bych vás rád seznámil s prací a činností našeho kroužku.

**N**áš kroužek funguje nepřetržitě od vzniku Seradovského rybníku na konci 60. let, rok 2022 je již 54. rokem jeho činnosti. V současné době má kroužek 70 členů z řad obyvatel Ondřejova a přilehlých obcí, kteří se starají o rybníky Seradov a Votavka. Činnost kroužku je zaměřena především na údržbu těchto rybníků a na vytváření předpokladů pro úspěšný rybolov členů na Seradově.

Údržba rybníků a jejich okolí je řešena brigádnickou činností členů kroužku. V rámci této činnosti provádíme každoročně pravidelně odstranění a likvidaci náletových dřevin na hrázi rybníků, sekání trávy na březích a v bezpečnostním odtoku Seradova, pravidelně se na jaře čistí přítok do Seradova a odkalovací jáma před rybníkem. V rámci brigádnické činnosti probíhá i údržba lávky a rybářské boudy na Seradově, zejména obnova ochranných nátěrů. V rámci brigádnické činnosti členové odpracují každoročně mezi 600 až 700 hodinami brigád.

Hlavní náplní našeho kroužku je samozřejmě rybářský sport. Myslím, že v těchto dobách, o kterých se bezesporu dá říct, že nejsou vůbec jednoduché, je pro člověka hodně důležité, najít si nějaký vhodný způsob relaxace, kde dokáže zapomenout na strasti života. Někdo jezdí na kole, někdo na motorce, někdo má třeba myslivost

a někdo jde na ryby. A právě rybařina je pro mnoho lidí jedním ze způsobů, jak upustit páru a vyčistit hlavu. Ulovená ryba je pak jen sladkým bonusem za čas strávený u vody, ale většina z nás rybářů mi dá za pravdu, že o samotnou rybu nám nejde. Snad i proto je zájem o členství v našem kroužku velký, ale vzhledem k omezené kapacitě vodní plochy, kde naši členové vykonávají právo rybářské, je i počet členů omezený na 70 členů.

Naši členové se snaží k tomuto sportu vést naši mládež, ale pravdou je, že mezi mládeží moc velký zájem o tento sport není. Většina dětí bude raději ryby chytat v pohodlí svého pokoje na svém monitoru, než aby vyrazili do přírody. A tak s námi k vodě chodí většinou naši potomci, které zasvěcujeme do tajů i krás rybářského sportu.

Tolik asi k činnosti našeho kroužku. Závěrem bych chtěl poděkovat Obecnímu úřadu Ondřejov za podporu našeho kroužku a chtěl bych apelovat na návštěvníky našich rybníků, aby se u vody chovali kultivovaně a nemuseli jsme po nich uklízet následky jejich pobytu zde. U rybníka jsou sudy na odpadky a je zde i ohraničené ohniště na případné rozdělání ohně, ať už na opečení buřtů anebo pro zahřátí.

*Petru Zdar  
Petr Lanžhotský*

## Kruh přátel hudby - ohlédnutí za sezonou

Letošní koncertní sezona KPH je za námi a my můžeme s radostí konstatovat, že po vynucené pauze se návrat živé hudby před publikem vydařil.

Byli jsme svědky šesti velmi povedených koncertů, téměř vše proběhlo podle původních sezonních plánů. Největší posluchačskou účast si připsal večer dua bicistů Emil & Jakub. Bylo netradičním zážitkem shlédnout a slyšet pestrou paletu bicích nástrojů od vibrafonu až po obyčejné hrnce a kbelíky. Emil s Jakubem se sehraně doplňovali, střídali se u jednotlivých nástrojů, bylo stále na co se dívat a co obdivovat. Snad jen z důvodů nedostatku místa večer neskončil spontánními tanečními projevy publika 😊. Koncert byl hojně navštíven i dětmi. Ty dostaly prostor vyzkoušet si jednotlivé nástroje a s nadšením jim vlastním toho s vervou využily 😊.



Člověk si stále uvědomuje, jak dokážou být děti otevřené novým věcem. Zcela bez předsudků a očekávání. Jsou spontánní a oplývají darem neustále se užasle podívat i nad sebemenšími drobnostmi. S ohledem na skladbu publika, kde až na výjimečné případy malé posluchače nepotkáme, mne to přivádí k zamyšlení, zda by nestálo za to, zprostředkovat našim dětem alespoň pár setkání i s touto nestředoproudovou oblastí, jakou klasická hudba dnes je. Je pochopitelné, že každý z nás dospělých má své zájmy, své preference a také svou oblíbenou hudbu. Tou jsou většinou malé děti obklopany a ovlivňovány. Bylo pro mne proto velmi milým překvapením, když šestileté dítě, klasickou hudbou políbené jen okrajově, po koncertě sólového klavíristy Marka Kozáka reagovalo s nadšením, jak neuvěřitelně rychle sólistovi běhaly prsty, jak od toho nemohlo odtrhnout oči a jak je neskutečné, že to všechno dokázal zahrát úplně bez not! I klasická hudba má své benefity, které mohou naše děti zaujmout a obohatit, když jim k tomu dáme příležitost.

Přejeme vám pohodové léto a budeme se těšit na viděnou v sezoně příští!

*Za KPH Kamila Motková*

# VÁCLAV MERTIN V KNIHOVNĚ ASTRONOMICKÉHO ÚSTAVU AV ČR

Již podruhé navštívil Ondřejov Václav Mertin, dětský psycholog, učitel na FF UK<sup>1</sup> s besedou pro rodiče a učitele na téma: „Děti by měly cítit lásku, ale zároveň by měly mít zodpovědnost.“ Václav Mertin je specialista na dětskou psychologii. Pravidelně publikuje v Učitelských novinách a v dalších periodikách.



**S**etkání s Václavem Mertinem se konalo 9. 5. 2022 s laskavým svolením pana ředitele Astronomického ústavu AV ČR v Ondřejově. Proto mé poděkování patří všem, kteří pomohli připravit knihovnu. Také účast rodičů, učitelů i ředitelek okolních mateřských škol byla poměrně vysoká. A jsem ráda, že jsme se v tak příjemné atmosféře sešli. Panu doktorovi jsem položila 4 otázky. Pro větší autenticitu byl rozhovor jen mírně upraven.

**Jak vnímáte Ondřejov a atmosféru našeho městečka?**

Já jsem viděl jenom krásnou školku, novou. Zřejmě jsem viděl ještě jednu starší budovu po cestě, když jsme jeli. Školka se mi hodně líbila. A celý areál hvězdárny, je moc pěkný. Když jsem tady byl naposledy, moc jsem toho neviděl. Nyní vidím víc, vypadá to tady velmi příjemně. Netušil jsem, že i samotná hvězdárna je tak pěkná.

**Co byste rád vzkázal rodičům předškolních dětí?**

Já bych jim vzkázal, aby byli neustále ve vztahu k dítěti v dobré mysli a dobrého ducha a současně aby dítě nenechali svému

osudu, když se mu děje něco, co nepokládají úplně za úžasné.

**Jak vnímáte učitele a jejich roli při vzdělávání dětí?**

Já je vnímám a se mnou po těch dvou letech koronaviru i větší část veřejnosti pozitivně. Jejich podíl je obrovský, na druhé straně jsem v rozpacích, protože se nedokážu vypořádat s nejrůznějšími, byť ojedinělými odchylkami v přístupu, a tím si u veřejnosti kazí celkový dojem. Ale celkově bych dal učitelům ještě větší svobodu, než v současné době mají.

**Jaké dítě jste byl vy sám?**

Já si myslím, že jsem byl úplně normální dítě. Jsem Pražák, z okrajové části Prahy. Byl tam statek a my běhali pořád venku, jezdili na kole, hráli fotbal, hráli hokej na silnici, prováděli jsme nejrůznější lumpárny. Do školy jsme chodili, protože jsme museli. Brali jsme ji jako povinnost, ale nebylo to naše nejhlavnější zaměstnání. Takže si myslím, že kdyby rodiče věděli, co všechno jsme dělali, dnešní rodiče by to vůbec nedovolili. My jsme dělali nejrůznější bunkry. Samozřejmě jsme zkoušeli kouřit a starší kluci nám dali občas ochutnat nějaký alkohol. Tak jsme dělali nejrůznější věci. Na to vzpomínám docela rád. Na školu ne. Škola mě, musím se přiznat, moc nebavila.

*Rozhovor s Václavem Mertinem  
vedla Romana Brilová*

1. Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

## Kulturní okénko nejen z Ondřejova

V divadle Rokoko v Praze jsem viděla derniéru hry: „Čapek.“ Hra pojednává o životě Karla Čapka od třicátých let. Příběh byl velmi zajímavý, rezonovaly v něm knihy, které autor napsal, kdy byly mnohé věty z těchto her vloženy do úst protagonistům.

**D**ivadelní hra měla přesah i do dnešní doby. Pojednává o lásce Karla Čapka k herečce Olze Scheinpflugové, o jeho bratrovi Josefu Čapkovi, přátelství s T. G. Masarykem a dalšími „pátečníky“, se kterými se Čapek scházel. Divadelní hra v člověku ponechala mnoho dalších otázek. Ve hře byly využity mnohé vizuální a zvukové nahrávky z tehdejší doby. Například záznam pohřbu T. G. Masaryka. Bohužel hra již není k vidění v divadle, ale je možné ji alespoň shlédnout na internetu, v aplikaci Dramox.

Na základě divadelní hry bych doporučila knihu od Karla Čapka: „Válka s mloky“. Je to také zajímavá retrospektiva doby, ve které žil a tvořil jeden z nejnadanějších českých spisovatelů. Jeho čeština je velmi bohatá na slovní spojení a jak známo, Karel Čapek měl velmi bohatou slovní zásobu.

Pro děti bych ráda zmínila knihu, kterou napsala Marka Míková, jmenuje se Kabát a kabelka. Nádhernou knihu, která vyhrála cenu Magnezia litera za knihu pro děti a mládež, ilustrovala Galina Miklínová. Kniha je o lásce mezi kabátkem a kabelkou a odehrává se v době covidu. Autorka je herečka, hudebnice a spisovatelka. Hraje pohádky pro děti.

*Romana Brilová*



# JAN PEŠEK, ŘÍDÍCÍ UČITEL V ONDŘEJOVĚ,

oblíbený učitel, výborný pedagog, člen místní školní rady, ředitel kůru kostela sv. Šimona a Judy, člen Matice školské, Dědictví Komenského a Dědictví maličkých.



**J**an Pešek se narodil 6. 8. 1839 ve Zvánovicích v rodině Jana Peška, učitele ve Zvánovicích a jeho manželky Kateřiny rozené Telecí z Ondřejova, pokřtěn byl v Ondřejově 7. 8. 1839.

Do obecné školy chodil ve Zvánovicích a poté ve Vranově u Čerčan. V roce 1852 odešel na studia do Prahy, kde studoval na české reálné škole a poté absolvoval dvouletý učitelský kurz na českém ústavu učitelském.

V roce 1858 dokončil Jan Pešek studia a přijal službu podučitele na škole v Úzicích. V dubnu 1860 se dostal za podučitele na farní školu do Benešova. V červenci 1865 se odebral do Vranova u Čerčan jako

zástupce svého, mrtvicí raněného, otce. V roce 1871 byl jmenován učitelem ve Vranově a dosazen na místo svého otce.

V srpnu 1879 byl Jan Pešek na vlastní žádost přeložen do Ondřejova, kde se stal řídícím učitelem na dvoutřídní škole.

V červnu 1881 se konaly v okolí Ondřejova manévry císařské armády. Do Ondřejova zavítal korunní princ Rudolf, aby byl osobně přítomen cvičení vojska. Podle Pamětní knihy obecné školy v Ondřejově byl „přítomný řídící učitel Jan Pešek též Jeho Výsostí osloven, byl otázan, jak dlouho je již v Ondřejově a jestli je spokojen.“

V roce 1884 byla ondřejovská škola rozšířena na trojtřídní a v květnu příštího roku nechala místní školní rada na přání řídícího učitele zřídit v zahradě u školy letní tělocvičnu (žebřík, šplhadla, hrazdu).

Dne 29. 6. 1902 odevzdal okresní hejtman v Českém Brodě Josef Schutz za přítomnosti okresního školního inspektora Čeňka Eise řídícímu učiteli Janu Peškovi stříbrný záslužný kříž s korunou (viz obrázek), který mu byl propůjčen císařem Františkem Josefem II. za zásluhy o školu a žactvo.

V roce 1902 v únorovém čísle novin Národní politika napsali: „Vzácný příklad obětavosti podal v pondělí 10. t. m. zdejší řídící učitel p. Jan Pešek před očima školní mládeže. Týž, propustiv dítky ze školy, zašel do svého bytu a vyhlédnuv oknem ven, spatřil, jak jeden ze žáků, chtěje se klouzat, si zaběhl na rybník, jehož slabý led se probořil a hoch spadl do hlubiny. Řídící učitel, letitý muž a otec rodiny, kromě toho po dlouhou dobu povážlivě churavý,

vyběhl rychle ze školní budovy a ponořiv se do hlubiny rybníka, uchopil tonoucího chlapce a držel jej s vypětím všech sil nad vodou tak dlouho, až přispěchavší lidé vyprostili hoch a jeho zachránitele z nebezpečného postavení.“

V dubnu roku 1904 byl Jan Pešek dán na svou žádost do výslužby. Poté žil v Praze v Nuslích, kde 3. 2. 1915 zemřel. Pohřben byl v Ondřejově.

Jan Pešek byl dvakrát ženat, poprvé s Annou Frankovou rozenou Janouškovou z Údolnice (sňatek 7. 11. 1871 Vranov) a podruhé s Annou Lipanskou z Bezděkova (sňatek 12. 11. 1889 v Praze). Se svou první manželkou měl 8 dětí a to Antonína, Annu (\*1872), Josefa (\*1873), Bohumíra (\*1875), Bedřicha (\*1877), Marii (\*1880) a dvojčata Jana (\*1888) a Alžbětu (\*1888). Z nich Anna se stala industriální učitelkou, Bohumír katechetou při IV. obecné dívčí škole v Praze Nuslích a Bedřich odborným učitelem v Praze.

Vít Vítek



## SDH Ondřejov



**Vás co nejsrdečněji zve  
na 140. výročí založení sboru,  
které se koná 18. 6. 2022  
od 14:00 na náměstí v Ondřejově.**

**Bohatý program**



DOBROVOLNÝ  
HASIČSKÝ SPOLEK  
V ONDŘEJOVĚ.



# JARNÍ PŘEMÍTÁNÍ NAD VZDĚLÁVÁNÍM DĚTÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE

**Člověku by se zdálo, že čas rychle běží, ale nic neběží rychleji než školní rok v jarních měsících. A děti? Ty se svitem slunce nabírají na rychlosti v růstu, ale také v dozrávání v oblasti vědomostí a dovedností.**

U nejmladších dětí vidíme, jak se v mnoha oblastech zlepšily, jak už dokáží mezi sebou spolupracovat, domlouvat se a dodržovat nová pravidla, která v dětském kolektivu hrají klíčovou roli. U malinko starších dětí zase vidíme, že pomalu dozrávají do předškolního věku, ale nejrychlejší akcelerace je u dětí v předškolních třídách. Najednou máme pocit, že už je jim mateřská škola malá. Jsou rozumově dobře vybavené, dovedou si s mnoha věcmi poradit a dovedou mezi sebou spolupracovat. Dokonce si už mezi sebou nacházejí lásky, takže psaníčka se srdíčky nejsou ojedinělou záležitostí. A netýká se to jen dívek. Některé děti dohnaly drobné nedostatky a již jsou připravené odejít do základní školy.

Jako každý rok nás nyní čeká mnoho důležitých akcí, na které jsou naše děti zvyklé a které přerůstají i do komunity v Ondřejově. V únoru jsme začali Masopustním průvodem, který proběhl v pátek 25. 2. 2022, kdy děti svým zpěvem a svými maskami potěšily místní spoluobčany. Navštívily první třídy, druhé třídy. Děti při-



šla pozdravit i paní ředitelka Základní školy bratří Fričů v Ondřejově a pěkné přivítání bylo i na obecním úřadě.

Další zajímavou akcí byly Velikonoční dílničky, které jsme pořádali pro děti a rodiče. Dílničky se povedly. Rodiče napekli velikonoční pečivo, přinesli si vyfouklá vajíčka a společně s dětmi si vytvářeli výrobky, které okrášlily jejich velikonočně vyzdobené domovy.

Průvod Ondřejovem v maskách čarodějnic a čarodějů byl pořádán dne 29. 4. 2022. Krásná atmosféra provázela děti po celou dobu průvodu. U Lidušky Koucké se opět zpívalo s harmonikou. U střediska nás mimo jiné přišla pozdravit paní doktorka, prvňáci s učí-





rové. Mateřská škola si připravila básničku a dvě písničky, které děti hrály na flétnu. Na závěr bych za celou mateřskou školu s úctou poděkovala všem učitelkám, rodičům, dětem, obci Ondřejov a všem, kteří s mateřskou školou spolupracují. Je mi ctí, že můžeme žít v tak krásné obci, v tak krásné atmosféře se spoustou zajímavých lidí, které na svých toulkách životem potkáváme. Přejí krásné prázdniny a v září zase na shledanou.

*Za mateřskou školu Bc. Romana Brilová,  
ředitelka mateřské školy*



telkami, rodiče, bylo to moc milé. U základní školy děti zazpívaly druhým a třetím třídám a na obecním úřadě nás přivítal pan starosta. Další krásná akce, na kterou nás pozvali Baráčníci, se konala 8. 5. 2022 v SKC v Ondřejově. Společně s Baráčníky jsme totiž oslavili Den matek. Děti z mateřské školy si připravily vystoupení a dárečky pro maminky. Na Den matek byly pozvané i mažoretky z Chocerad.

A jednou z velmi nádherných akcí bylo Vítání občánků, které proběhlo dne 14. 5. 2022 v ondřejovském mlýně. Děti z mateřské školy se setkaly se svými kamarády z družiny pod vedením Blanky Kycle-



## Vážení čtenáři,

pomalou končí letošní školní rok, který byl zase jiný a zvláštní vzhledem k pokračujícím covidovým omezením. I když první pololetí probíhalo v přísném režimu s testováním a s nasazenými rouškami, vítali jsme, že jsme se mohli zase potkávat ve škole a společně se učit a vzdělávat.

Ve druhém pololetí jsme se „nadedchli“ a bez roušek a omezení jsme se pustili do aktivit, které nám předtím byly odepřeny a zakázány. Kromě výuky v lavicích mohli učitelé s dětmi vyjet na exkurze, do zoo, zúčastnit se různých sportovních, kulturních a vzdělávacích akcí ve škole i mimo ni, a tím načerpat vědomosti a získat zkušenosti i jinou formou. Děkuji všem kolegyním a kolegům, kteří tyto aktivity uspořádali a organizovali anebo se na nich s dětmi podíleli, ať už to byl Den Země pro celou školu, recitační a pěvecká soutěž, sportovní turnaje v Čelákovících, plavecký výcvik, přírodovědná soutěž ve spolupráci se Zoo Jihlava, výtvarné dílny, velikonoční výstava, vystoupení dětí ŠD u příležitosti vítání nových občánků, pravidelná páteční zpívání o velké přestávce, literární Nocování s Andersenem ve škole, exkurze, divadla a mnoho dalších.

V dubnu naši deváťáci prošli zkouškou pro ně zatím nejtěžší, dalo by se říci, že i životní – úspěšně absolvovali přijímací zkoušky na střední školy. Někteří byli rovnou přijati na oborové studium bez nutnosti skládat přijímací zkoušku. Žáci deváté třídy odchází a na jejich místo nastupuje nová generace. K zápisu do budoucích prvních tříd pro školní rok 2022/23 se přihlásilo 54 dětí. Nakonec jsme mohli přijmout do prvních tříd všechny budoucí prvňáčky, kteří projevíli zájem, a to do výše naplnění kapacity školy.

Školní rok se chýlí ke konci, chtěla bych touto cestou poděkovat všem zaměstnancům školy, kolegyním, kolegům, rodičům i žákům za jejich spolupráci, za to, jak jsme společně tímto školním rokem prošli. Za několik týdnů děti čekají zasloužené prázdniny, věřím, že si je užijí. A vám čtenářům přeji klidné a pohodové léto.

*Mgr. Eva Štosová,  
ředitelka školy*



# Žáci naší školy hostovali v Senior Parku Kunice

Měsíc březen byl pro žáky významný nejen znalostmi získanými ve škole, ale konala se derniéra divadelního představení, které nacvičili v 1. pololetí školního roku.



**P**oslední představení mělo být vlastně první. S myšlenkou hrát divadlo pro seniory přišla paní asistentka Lenka Deverová. Žáci 4. B a já jsme s nadšením přijali její návrh a začaly velké přípravy. Během týdne jsme vybrali hru podle počtu herců a téma takové, aby bylo líbivé pro všechny generace. Zvolili jsme divadelní zpracování pohádky Brémští muzikanti od Ivony Březinové. Děti si samy vybraly role, které by chtěly hrát. Přes víkend se se svou rolí seznámily a bylo nutné začít zkoušet. Po vyučování děti zůstávaly ve škole, nacvičovaly divadelní představení a vytvářely kulisy. Naše nadšení trochu zmírnila situace okolo onemocnění covid-19. Zpočátku to vypadalo, že hrát nebudeme, ale naštěstí se situace zklidnila a my jsme mohli své herecké umění předvést. Hráli jsme celkem čtyřikrát a každé vystoupení mělo prvky improvizace.

Derniéra v Kunicích byla třešinkou na dortu naší práce. Sdružení ŠKAMNA dětem uhradilo autobusovou dopravu do Senior Parku Kunice. Autobus byl nezbytný, museli jsme přemístit i obě scény – les a loupežnickou chalupu. Takže na volných sedačkách v autobuse seděly houby, keře, židličky, pytle s lupem a divočák. Představení jsme odehráli pro většinu seniorů, kteří zde žijí. Na přání jedné z divaček ještě naši herci zazpívali po skončení divadelní hry pár písniček. Na závěr od nás ještě přišel malý přídavek. Anetka s Klárkou předvedly taneční vystoupení, které samy natrénovaly. Opět následoval potlesk a usměvavé tváře všech diváků i divaček. Děti předaly babičkám přáníčka k MDŽ, která vyrobily ve školním klubu a nastal čas odjezdu zpět do školy. Zážitek je nepřenositelný. Domnívám se, že každý žák, který se akce zúčastnil, si vylíchl nejen slova chvály, ale i viděl v oči druhých radost a především zjistil, že udělat něco pro ostatní má opravdu smysl.

*Ivana Staňková*







## KŘEHKÁ KRÁSA VE ŠKOLE

**Svátek matek a květiny k sobě neodmyslitelně patří. Letos jsme ale měli možnost darovat něco zcela nového.**



**D**íky iniciativě paní učitelky Ivany Staňkové naši školu navštívila výtvarnice Marcela Růžičková, která se zaměřuje na práci se skleněnými šperky. Měli jsme možnost obdivovat a vybírat ze spousty přívěsků, náramků a jiných doplňků, na vlastní oči jsme také viděli, jak paní Růžičková šperky vyrábí. Především nám ale ukázala, jak vlastnoručně vyrobit z komponentů nejrůznějších barev a tvarů skleněnou květinu, kterou můžeme darovat maminkám třeba právě ke Svátku matek. Jak se můžete přesvědčit na fotografiích, bylo z čeho vybírat! A jestli se nám květiny povedly? Posuďte sami!

*Hana Schwarzová*



## DEN ZEMĚ

**Dne 22. 4. 2022 je Den Země. Tento den je svátkem celosvětovým a slaví ho víc jak miliarda lidí.**

**U**klidme Česko je úklidová akce, která probíhá na celém území ČR. Jejím cílem je uklidit nepořádek, neboť odpad sám z přírody nezmizí. Do celorepublikové akce se zapojila i ZŠ bratří Fričů Ondřejov. Dětem byly rozdány rukavice, pytle na odpady a vydaly se podle mapy na svůj „rajón“. Všichni se zhostili úklidu s plným nasazením a kontejnery se stále plnily. Bylo krásné vidět, že dětem není lhostejné, v jakém prostředí žijí. Určitě se příští rok zase připojíme, abychom pomohli naší planetu šetřit a co nejméně zatěžovat životní prostředí. Žákyně 9.



třídy Míša Potměšilová dodává: „Naším místem byla rokle za fotbalovým hřištěm. V kopcovitém terénu jsme našli spoustu „pokladů“. Byli jsme rádi, že jsme mohli pomoci s úklidem.“

*Lubomíra Vandrovcová*



## VÝTVARNÁ DÍLA žáků 9. třídy ZŠ

**Dne 11. 5. 2022 zavítala do ZŠ bratří Fričů Ondřejov paní Irena Pudíková, která se již léta věnuje keramice a má svoji keramickou dílnu v Turkovicích.**

**Ž**áci 9. třídy si mohli vyzkoušet práci s keramickou hmotou, kdy na počátku byla hrouda hlíny a pod jejich rukama vznikala originální díla. Návštěva paní Pudíkové nebude jediná. I další třídy se budou těšit na tvořivé dílny se stále usměvavou a trpělivou výtvarnicí.

Velkou oporou při výtvarné výuce je paní učitelka Nataša Škardová, která vede své žáky ke kreativním činnostem a dokáže v dětech probudit fantazii i skryté nadání.

*Lubomíra Vandrovcová*





## NOC S ANDERSENEM 2022

**NOC S ANDERSENEM JE AKCE, KTEROU POŘADAJÍ PŘEDEVŠÍM KNIHOVNY, NA PODPORU DĚTSKÉHO ČTENÁŘSTVÍ.**

**D**ěti nocují v knihovně nebo ve škole u příležitosti výročí narození dánského pohádkáře Hanse Christiana Andersena. Letos se děti 3. A a 4. B naší školy vypravily na společné nocování do Bradavic. Téma Harry Potter nezklamalo, naopak přilákalo více nočních čtenářů. Poprvé jsme nocovaly dvě třídy společně. Díky zázemí v SKC bylo dost místa na spaní, na soutěže, na bojovku i na ranní přípravu palačinek pro 40 studentů z Bradavic. Děkuji svým kolegyním, kolegovi a své dceři za spolupráci s přípravou a hladký průběh nocování. Byl to úžasný zážitek pro děti i pro nás. A jak celou akci viděly děti? *Ivana Staňková*



**4.** B je super třída. Všichni se máme rádi. Paní učitelky jsou nejlepší, jezdí s námi na výlety. Nejlepší bylo, jak paní učitelka vymyslela, že budeme spát ve škole. Jmenovalo se to „Spaní s Andersenem“. Večer v 18:00 jsme přišli do školy. Byla tady s námi i 3. A. Paní učitelky nás rozdělily do týmů jako v Bradavicích. Na hlavu nám daly Moudrý klobouk a rozřadil nás do Zmijozelu, Nebelvíru, Havraspáru a Mrzimoru. Když jsme všichni byli zařazeni, začali jsme plnit úkoly. První úkol byl hodit zlatonku do obruče na stěně. Druhý úkol vyluštit křížovku. A poslední byla bojovka. Museli jsme se dostat na hřiště. A tam na nás čekal Draco Malfoy a Voldemort. Museli jsme plnit úkoly v angličtině. U Voldemorta říct roční období a u Draca Malfoye poznat, co je to za věc. Za správnou odpověď jsme dostali viteál. Byl to náhrdelník a měli jsme ho přinést Brumbálovi. Pak jsme se uložili ke spánku. Ráno po probuzení nás čekala snídaně. Paní učitelky pro nás připravily úžasné palačinky. To byla poslední tečka za naším dobrodružstvím. *Karolína Mádrová, 4. B*

## TŘÍDA 7. A NA EXKURZI V PRAZE

**NEJENOM SEZENÍM VE ŠKOLNÍCH LAVICÍCH ŽIV JE ŽÁK... A PROTO JSME S MOU TŘÍDOU 7. A VYRAZILI 20. DUBNA NA CELODENNÍ EXKURZI DO PRAHY.**

**P**o dvouleté pauze vynucené covidovou pandemií byla už jen samotná cesta autobusem a vlakem zážitek.

To hlavní na nás ale čekalo v krásně zrekonstruované budově Národního muzea. V rámci výuky hudební výchovy jsme zde absolvovali komentovanou prohlídku výstavy „Slavní čeští skladatelé“. Smetana, Dvořák, Janáček a Martinů nám ožili před očima prostřednictvím velkoformátových komiksových panelů, hudebních ukázek i předmětů z jejich osobního života. Třešničkou na dortu pak byl výstup do prosklené kupole Národního muzea, kde se nám otevřel krásný pohled na stověžatou Prahu. Po krátké pauze na oběd jsme pokračovali procházkou na téma „Moderní umění v ulicích Prahy“. Naše hodiny občanské výchovy jsme tak obohatili o praktickou ukázkou street artu v podobě uměleckých děl sochaře Davida Čemého.

Pravda, jeho díla se nemusí líbit každému... tato exkurze se ale líbila všem! *Mgr. Marie Foltánková, třídní učitelka 7. A*





# Astronomický ústav AV ČR má nového ředitele

Dosavadního ředitele prof. RNDr. Vladimíra Karase, DrSc. vystřídal 1. května 2022 dosavadní vedoucí pražského pracoviště ústavu  
Mgr. Michal Bursa, Ph.D.

**D**r. Michal Bursa je jmenován na dobu pěti roků. Svou kariéru hvězdáře započal příznačně na pražském Keplerově gymnáziu, pojmenovaném po slavném astronomovi a matematikovi rudolfinské Prahy, a také jako studentský průvodce na pražské hvězdárně na Petříně. Po gymnáziu Michal Bursa vystudoval Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy. Na Astronomickém ústavu AV ČR působí od r. 2006. Dosud byl vedoucím pražského pracoviště a členem skupiny relativistické astrofyziky, což je obor zaměřující se na projevy silných gravitačních polí, které nacházíme jen v hlubinách vesmíru.

Relativistická astrofyzika zkoumá takové exotické objekty, jako jsou enormně husté neutronové hvězdy (vědci zjistili, že jedna čajová lžička neutronové látky má nepředstavitelnou hmotnost jedné miliardy tun), černé díry, z nichž nedokáže kvůli obrovské přitažlivosti uniknout ani světlo nebo kvasary – jádra nejvzdálenějších galaxií. Michal Bursa se věnuje astronomickým metodám, které pomocí nejmodernějších přístrojů přinášejí informaci o vlivu silné gravitace na záření horkého plynu v bezprostřední blízkosti černých děr a neutronových hvězd. Observační poznatky o záření těchto kosmických objektů lze pak využít ke stanovení jejich celkové hmotnosti, rychlosti rotace a dalších vlastností.

Touto cestou získané výsledky umožňují ověřovat předpovědi Einsteinovy obecné relativity v oblasti silné gravitace, kde ani v současné době není teorie dostatečně otestována. Zároveň tento výzkum pomáhá nacházet odpovědi na fundamentální otázky, které zajímají nejenom soudobou astronomii, ale i širší fyziku zkoumající chování hmoty v extrémních podmínkách.

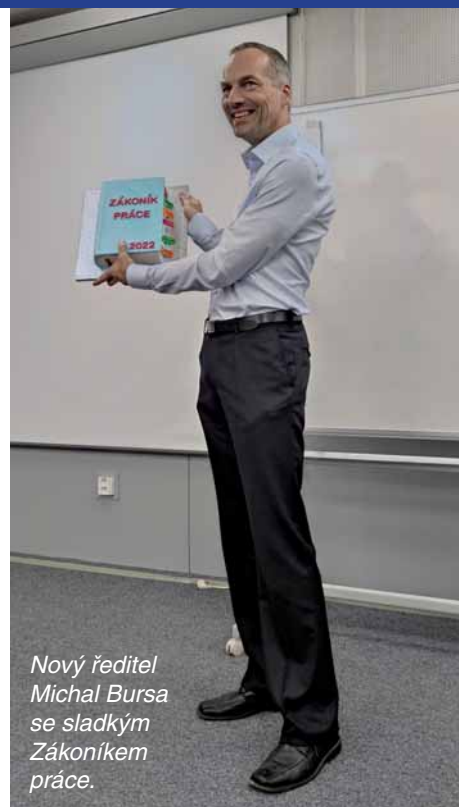
## PROFESOR VLADIMÍR KARAS SHRNUL SVOJE OBDOBÍ FUNKCE ŘEDITELE

Profesor Vladimír Karas byl ředitelem Astronomického ústavu AV ČR od 1. 5. 2012 do 30. 4. 2022. Za jeho působení se Astronomický ústav AV ČR řadil mezi nejlepší hodnocené ústavy Akademie věd. Na

závěr svého funkčního období sepsal pro zaměstnance ústavu své shrnutí. Připadá nám ale natolik zajímavé a inspirativní, že se s vámi o něj chceme podělit. „Jsem velmi hrdý na to, že se v uplynulém desetiletí podařilo udržet charakter ústavu zaměřeného po celou jeho dosavadní historii na excelentní základní výzkum. Ondřejovský areál je mimořádně krásnou astronomickou observatoří, náš obor má pevnou pozici mezi vědeckými směry v naší zemi a ústav je mezinárodně respektovanou vědeckou institucí. Jako příklad významného, organizačně náročného a úspěšně završeného programu kosmického výzkumu lze uvést podíl našich astronomů a techniků na konstrukci družice Evropské kosmické agentury pro sluneční výzkum Solar Orbiter (vypuštěna v r. 2020). Dalším příkladem pokračující účasti ústavu na pozemních pozorováních je účast v rámci Evropské jižní observatoře na radiointerferometrické observatoři ALMA nebo ve výzkumné síti Solarnet. Nelze nezmínit tradiční obor studia meziplanetární hmoty, asteroidů a meteorů.

Mezi nejvýznamnější objevy astronomického bádání posledních desetiletí patří zmapování historie vesmíru během téměř 14 miliard roků jeho trvání. Pojmům temné hmoty a temné energie však dosud nerozumíme. Asi je nedokážeme pochopit, dokud fyzikální věda nedosáhne zásadního průlomu na mikroskopické Planckově škále. Přes nezměrné úsilí však dosud doba pro tento průlom nenažrála. K pozoruhodnému pokroku směřuje také studium exoplanet, kde se Astronomický ústav také angažuje. Téměř každá hvězda má kolem sebe planety, tudíž jich musí být miliardy miliard a já věřím, že na mnohých existuje život v nejrozličnějších podobách. Astrobiologie je na samém počátku, ale to se velmi rychle změní s uvedením nových instrumentů do vědeckého provozu: největší pozemský Extremely Large Telescope se staví a největší kosmický dalekohled James Web Space Telescope se již ve vesmíru aktivuje.

Moderní technologie nám umožňují konat pozorování a experimenty, díky kterým se daří rozlousknout dříve neproniknutelné



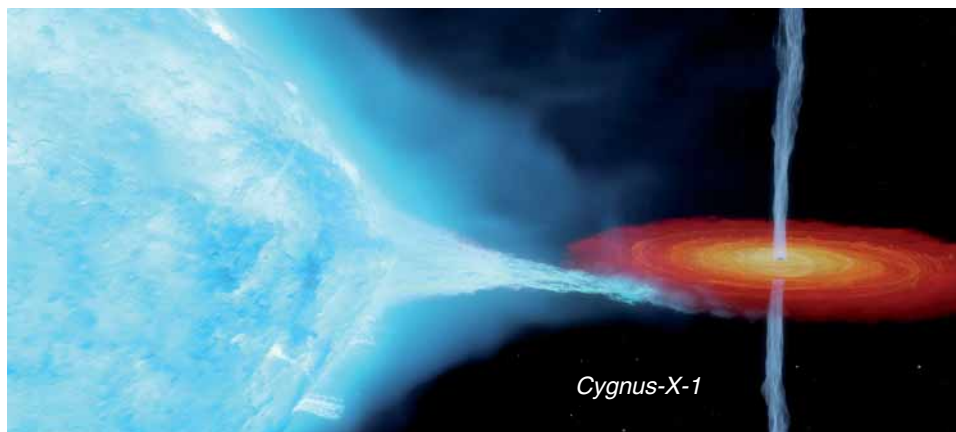
Nový ředitel Michal Bursa se sladkým Zákoníkem práce.

kosmické záhady. Právě v této době zkoušíme nové přístroje v sadu ondřejovské observatoře, jde u nás o nový typ pozorování na těch nejvyšších energiích.

Avšak ani superexcelentní výzkum nedokáže vyřešit všechny problémy, s nimiž se lidé potýkají. To si žádá trpělivého vzdělávání, které má být přístupné nastupující generaci a všem lidem na naší planetě (jinou k dispozici nemáme). Mnoho našich kolegů a kolegyn na pracovištích v Praze i Ondřejově se účastní výuky a vzdělávání mladé generace.

Astronomie mě fascinuje tím, jak se v ní spojuje matematická fyzika s filozofujícím vnímáním vesmíru, ale také tím, jak nám zprostředkuje velice jiný a neobyčejně užitečný pohled na dění tady na Zemi. Díky digitalizaci zajišťujeme mnoho našich výzkumných i administrativních úkolů s pomocí počítačů, hlavní inspiraci jsem však vždy nacházel při procházce nádherným arborem nebo během posezení v historické knihovně pod obrazem zakladatele hvězdárny.

Využívám tuto příležitost především, abych co nejsrději poděkoval svým kolegyním a kolegům v práci. Ani v době svého založení na přelomu 19. a 20. století nebyla tehdy malá soukromá hvězdárna bratrů Fričových podnikem jedné osoby. Tak i dnes je Astronomický ústav naším společným projektem, který svým trváním a významem přesahuje jednu generaci a jeden



Cygnus-X-1

obor. Nepochybují o tom, že můj nástupce bude nacházet nové příležitosti a že se bude potýkat s novými výzvami, jak výzkum v našem oboru usměrňovat a kam pootočit kormidlo ústavního bádání.

Je mně moc líto, že předávám svůj úřad v nešťastném období válečného konfliktu. Věřím však v lepší budoucnost a jsem rád, že mohu observatoř předat v alespoň stejně dobré kondici, v jaké byla před deseti roky, když jsem poprvé vstupoval do ředitelské kanceláře na adrese Hvězdárna bratří Fričů, Fričova 298, Ondřejov.

### PERKŮV DALEKOHLED 55LETÝ

V srpnu tohoto roku uplyne 55 roků od uvedení největšího českého dalekohledu do provozu. Na pilíři dalekohledu dnes pojmenovaného jako Perkův je umístěna historická deska, která připomíná uvedení dalekohledu do provozu v roce 1967. Tehdy se to uskutečnilo v rámci Valného shromáždění Mezinárodní astronomické unie, kte-

ré se konalo v Praze. Dalekohled je po mnoha modernizacích ve vynikající formě, technicky skvěle funguje a jeho pozorovací programy se rozšiřují. Dnes už dávno není devátým největším dalekohledem na světě, jak tomu bylo v roce 1967, ale svůj přínos pro výzkum vesmíru stále má a to nezanedbatelný. Právě v době, kdy se píší tyto řádky, probíhá společná pozorovací kampaň NASA a Astronomického ústavu AV ČR – pozoruje se černá díra Cyg X-1.

Rentgenová mise NASA IXPE (Imaging X-ray Polarimetry Explorer), která byla vypuštěna v prosinci minulého roku a umožňuje vědcům zkoumat rentgenové záření včetně jeho polarizace, se poprvé zaměří na stelární černou díru. Není překvapením, že první zkoumanou černou dírou bude právě ta prvně objevená – černá díra v souhvězdí Labutě s označením Cyg X-1. Od nových měření si vědci slibují nové poznatky o tom, kde přesně vzniká pozorované rentgenové záření. Na přípravě pozorování se podílel

mezinárodní vědecký tým včetně několika výzkumníků z Astronomického ústavu AV ČR. Ti také v květnu celý systém pozorovali pomocí echelle spektrografu instalovaného v ohnisku dvoumetrového Perkova dalekohledu v Ondřejově, který má od roku 2019 novou optickou konfiguraci a po modernizaci mnohem lepší účinnost. Pomocí největšího českého dalekohledu vědci zkoumali přetok hmoty z modrého obra směrem k černé díře a zjišťovali souvislosti s naměřeným rentgenovým zářením, které vyzařuje hmota v těsné blízkosti černé díry. Pozorovací kampaň, která probíhala od 15. května, zabrala jeden týden, což je přibližně doba, za jakou černá díra i modrý obr dokončí oběh kolem společného těžiště. Tato doba je také potřebná k získání potřebné citlivosti pro naměření rentgenové polarizace, která se odhaduje jen na několik málo procent v závislosti na tom, jak a kde přesně se rentgenové záření rozptyluje a odráží. Nová měření by nám měla pomoci lépe pochopit fyzikální procesy v podmínkách silné přitažlivosti černé díry, která je 20x těžší než Slunce, ale svou velikostí je srovnatelná s Prahou.

### PROHLÍDKY PRO VEŘEJNOST

Prohlídky hvězdárny s průvodcem probíhají až do konce září každou sobotu, neděli a státní svátky, začátky v 10, 13 a 16 hodin. Podíváte se do historických kopulí původní Fričovy hvězdárny a projdete hvězdárnou až ke kopuli největšího dalekohledu u nás – Perkova dalekohledu, který si budete moci prohlédnout z návštěvnické galerie.

Pavel Suchan

## Dny otevřených dveří na observatoři Astronomického ústavu AV ČR v Ondřejově 20. a 21. 5.

Astronomický ústav Akademie věd ČR pořádá v těchto dnech Den otevřených dveří na observatoři v Ondřejově. ZŠ bratří Fričů využila možnosti se zúčastnit pátečního dopoledního programu a prohlédnout si s výkladem odborníků specializovaná pracoviště např. Sluneční od-

dělení, Mayerův dalekohled o průměru 65 cm, Perkův dvoumetrový dalekohled.

Ve spolupráci s Hvězdárnou a planetáriem Brno byly vystaveny dva modely: Mars a Měsíc. Děti si mohly prohlédnout tato vesmírná tělesa ze všech stran a také si poslechnout poutavý výklad odborníka. Tuto zajímavou

podívanou si odpoledne nenechaly ujít ani děti ze školní družiny. Jako projev poděkování vytvořily děti ze školní družiny, pod vedením Blanky Kyclové, dárek pro pana Suchana - vesmírnou raketu.

Tímto děkujeme panu Suchanovi za naplánování programu pro naše děti ze ZŠ bratří Fričů Ondřejov a za skvělou práci všech, kteří se nám věnovali a předali našim dětem mnoho informací. Nabyté informace použily děti při vypracovávání pracovních listů. Počasí nám také přálo. Doufám, že budeme moci tuto akci příští rok zopakovat a spolupráce s observatoří v Ondřejově bude do budoucna stále skvělá jako doposud.

Lubomíra Vandrovcová





# SKC žije a hledá nové lektory

Od založení sportovně kulturního centra v Ondřejově v roce 2006 platilo, že se v jarních měsících většina kurzů SKC odprezentuje na akademii. Této tradici učinily přítrž lockdowny související s epidemií covid-19, v letech 2020 a 2021 podobné akce proběhnout nemohly.

**N**aštěstí měly v sobotu 7. května chuť a sílu vystoupit děti z kroužků karate, baletu, Taekwon-Do, mažoretek, parkuru, hip-hopu, rokenrolu a kytary na Akademii SKC 2022. Celý dvouhodinový dopolední program moderovaly Kristýna a Veronika, které zároveň tančily **ROKENROL** v závěrečném parádním vystoupení.

**KARATE**, boj beze zbraně, vznikl na ostrově Okinawa, systematicky využívá při obraně každé části lidského těla proti útočícímu protivníkovi a přitom praktikuje mnoho technik úderů a kopů. Lekce karate a sebeobrany vede v SKC trenérka Kristina Bosáková, bývalá reprezentantka ČR. Za sportovní kariéru přivezla 13 medailí z ME a MS v kumite a je první, která se stala Mistryní Evropy karate v Norsku.

**BALET** vede v SKC Hana Zadáková. Baletu se věnovala od dětství pod vedením sester Šiklových, primabalerín Národního divadla, které působily v Ondřejově. Stále navštěvuje hodiny baletu pro dospělé v Praze a svoje zkušenosti předává již mnoho let malým baletkám v SKC. Kurzy mohou navštěvovat dívky od 3 let.

**TAEKWON-DO** znamená životní styl, je to druh neozbrojeného boje určeného pro účel sebeobrany. Avšak ve skutečnosti je to mnohem více: Je to vědecké využití lidského těla při sebeobraně. Už roky ho vede v SKC Vladimír Machota. Mezinárodní instruktor Taekwon-Do, vicemistr světa, medailista a mistr Evropy, několikanásobný mistr republiky a mnohonásobný vítěz mezinárodních soutěží, rovněž úspěšný reprezentant v kickboxu.

**MAŽORETKY** jsou v SKC od roku 2020. Vede je Tereza Šeblová. Na akademii



**HIP-HOP & STREET DANCE** působí pod vedením Marie Štěpinové v SKC pátým rokem. Na choreografii se podílely všechny členky týmu, v rámci hodin si zkusily, jaké to je být trenérkou. Vystoupení bylo založené na hip-hopových a streetdancových prvcích. „Akademie SKC se vydařila. Děkuji za podporu vedení města, zejména panu starostovi Zámyslickému. Děkuji rodičům, že respektovali omezení kroužků a zachovali nám důvěru. A děkuji všem lektorům, že to nevzdali a dětem i dospělým účastníkům kurzů v SKC věnují obrovskou energii,“ uznale a s radostí říká vedoucí SKC Hynek Kašpar. SKC hledá pro další období lektory pro různé kroužky. Basketbal, florbal, lezeckou stěnu, ale i další, sportovní, výtvarné či hudební.

Také je možné si pronajmout v období od července volné kapacity velké tělocvičny, malého sálu či učebny. Ceny za pronájem

předvedly Duo, se kterými holky vyhrály 2. místo, a poté byla velká formace, která ukazuje moderní mažoretkový sport.

nabízíme výhodné, pro pravidelné využívání je možné získat slevy. A hledáte možnost, kam umístit své dítě v prázdninovém týdnu 18. až 22. července? Stále máme ještě volná místa v **PŘÍMĚSTSKÉM TÁBOŘE** SKC. Cena 3 000 Kč, zaměstnaným rodičům může tábor zaplatit zaměstnavatel. Všechny zájemce o vedení kurzů, pronájem i o tábor prosíme, ať se ozvou na e-mail: [skcvondrejove@seznam.cz](mailto:skcvondrejove@seznam.cz).

*Dita Fuchsová*

## Zkrácená pravidla pro zveřejňování příspěvků

### UZÁVĚRKA PRO DALŠÍ ČÍSLO OZVĚN JE 20. 8. 2022

Příspěvky zasílejte na adresu redakce: [ozvenyondrejov@gmail.com](mailto:ozvenyondrejov@gmail.com). Výjimečně lze příspěvek odevzdat na podatelnu OÚ. Texty příspěvků zasílejte ve standardním formátu .doc, docx. Nevkládejte do textu fotografie a grafické materiály, tyto musí být dodány jako samostatné soubory, ve formátech .jpg, .tiff, případně .pdf. Fotografie musí vyhovovat požadavkům pro tisk.

# ONDŘEJOVSKÉ SLAVNOSTI 2022



OBEC ONDŘEJOV SRDEČNĚ ZVE VŠECHNY SOUSEDY A SPOLUOBČANY DNE

**18. ČERVNA 2022 NA NÁMĚSTÍ OD 14<sup>00</sup> HOD.**

## BOHATÝ PROGRAM

- HUDBA
- OBČERSTVENÍ
- 140 LET SDH ONDŘEJOV
- POZOROVÁNÍ OBLOHY  
A PREZENTACE ONDŘEJOVSKÉ HVĚZDÁRNY
- VE ŠKOLE VERNISÁŽ PRACÍ ŽÁKŮ  
ONDŘEJOV OČIMA DĚTÍ
- VYSTOUPENÍ MÍSTNÍCH SPORTOVNÍCH ODDÍLŮ
- VYSTOUPENÍ ŽÁKŮ ZÁKLADNÍ ŠKOLY
- VYSTOUPENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLKY
- ZÁBAVA S HARMONIKOU
- SKUPINA REVERS
- HUDEBNÍ POHÁDKA DUA CRICKET AND SNAIL  
A DALŠÍ PROGRAMY PRO DĚTI I DOSPĚLÉ

**VEČER OD 18<sup>00</sup>**

- ANTIKVARTET DUŠANA VANČURY



140 let SDH Ondřejov